

Ik ben overtuigd van universele verzoening

Door: William Barclay

Ik geloof dat uiteindelijk alle mensen bijeengebracht zullen worden in de liefde van God. In de eerste eeuwen van het Christendom was Origenes de grote naam, die verbonden was aan universele verzoening. Net als Origenes geloof ik dat universele verzoening geen makkelijke zaak is.

Origenes geloofde dat er na de dood velen zouden zijn die langdurige instructie, de strengste discipline, zelfs de zwaarste straf nodig zouden hebben voordat ze geschikt waren om in Gods aanwezigheid te vertoeven. Origenes wees de hel niet af; hij geloofde dat sommige mensen via de hel naar de hemel zouden moeten gaan. Hij geloofde dat er zelfs tot het laatste moment enkelen zouden zijn bij wie de littekens blijvend aanwezig waren.

Hij geloofde niet in eeuwige straf, maar hij zag wel de mogelijkheid van een eeuwige boetedoening. En dus hebben we de keuze tussen het van harte aanvaarden van Gods offer en uitnodiging, of de lange, verschrikkelijke omweg door de eeuwen van loutering.

Gregorius van Nyssa gaf drie redenen waarom hij in universele verzoening geloofde. Allereerst geloofde hij erin vanwege het karakter van God. *"Omdat Hij goed is, koestert God medelijden voor de gevallen mens; omdat Hij wijs is, is Hij niet onwetend van de middelen voor zijn herstel."*

Ten tweede geloofde hij erin vanwege de aard van het kwaad. Het kwaad moet op het laatst uit het bestaan gedreven worden, *"zodat het absoluut onbestaande helemaal zou ophouden te bestaan."* Het kwaad is in wezen negatief en gedoemd tot niet-bestaan.

Ten derde geloofde hij erin vanwege het doel van straf. Het doel van straf is altijd corrigerend. Het doel is *"om het goede van het kwade te scheiden en het te trekken in de gemeenschap van gelukzaligheid."* Straf doet pijn, maar het is als het vuur dat het alloo van het goud scheidt; het is als de chirurg die de aangetaste plek wegsnijdt; het is als het brandijzer dat wegbrandt wat op geen andere wijze verwijderd kan worden.

Maar ik wil niet de argumenten van anderen neerpennen, maar de gedachten die mijzelf hebben overgehaald tot universele verzoening.

Allereerst is daar het feit dat er passages in het Nieuwe Testament staan, die dit geloof zondermeer rechtvaardigen. Jezus zei: *"...en als ik van de aarde verhoogd ben, zal ik allen tot Mij trekken"* (Johannes 12:32, NBG-vertaling).

Paulus schrijft aan de Romeinen: *"Want God heeft ieder mens uitgeleverd aan de ongehoorzaamheid, opdat Hij voor ieder mens barmhartig kan zijn"* (Romeinen 11:32, NBV-vertaling).

Aan de Korinthiërs schrijft hij: *"Want evenals in Adam allen sterven, zo zullen ook in Christus allen levend gemaakt worden"* (1Korinthiërs 15:22, NBG); en hij kijkt naar de laatste volledige triomf, wanneer God alles in allen zal zijn (1Korinthiërs 15:28).

In de eerste brief aan Timoteüs lezen we van God, *"Die wil dat alle mensen worden gered en de waarheid leren kennen,"* en van Christus Jezus, *"Die Zichzelf gegeven heeft als losgeld voor allen"* (1Timoteüs 2:4-6, NBV).

Het Nieuwe Testament zelf is totaal niet bang voor het woord "allen".

Ten tweede: één van de sleutelpassages is Matteüs 25:46, waar wordt gezegd dat de verworpenen weggaan naar eeuwige straf en de rechtvaardigen naar eeuwig leven. Het Griekse woord voor straf is *kolasis*, dat oorspronkelijk helemaal geen ethisch woord was. Het betekende oorspronkelijk het snoeien van bomen, opdat ze beter zouden gaan groeien.

Ik denk dat je naar waarheid kunt zeggen dat *kolasis* in alle Griekse seculiere literatuur nooit voor iets anders gebruikt wordt dan corrigerende straf. Het woord voor eeuwig is *aionios*.* Dat betekent meer dan eeuwig, want Plato (die het woord waarschijnlijk uitvond) zegt duidelijk dat iets eeuwig kan zijn en toch niet *aionios*. De meest eenvoudige manier om het te uiten is dat *aionios* eigenlijk alleen maar voor God gebruikt kan worden; het is het unieke woord voor God, zoals Plato het zag. Eeuwige straf is dan letterlijk dat soort corrigerende straf, die alleen door God gegeven kan worden.

* [Het Griekse woord *aion* betekent *een lang tijdperk met een begin en een einde*, waarin een bepaald wereldsysteem (of wereldorde) van toepassing is en werkt. De Bijbelvertalers vertalen *aion* ten onrechte met *eeuwig(heid)* of *wereld*, maar soms ook met *eeuw*, wat een betere vertaling is. Het "eeuwige leven" in de Bijbel heeft nooit de betekenis van eindeloos leven, maar altijd van het leven gedurende de *aion*, d.w.z. het bijzondere leven tijdens de komende tijdperken/eeuwen waarin Christus de wereld zal regeren en de wereld zal weten wie Hij is. In de Hebreeuwse grondtekst van het Oude Testament staat voor eeuwig(heid) het woord *olam*, dat dezelfde betekenis heeft als *aion*.]

Ten derde: ik geloof dat het onmogelijk is om grenzen te stellen aan de genade van God. Ik geloof dat niet alleen in deze wereld, maar in elke andere wereld die er wellicht zal zijn, de genade van God nog steeds effectief is, nog steeds operatief, nog steeds werkzaam. Ik geloof niet dat de werking van de genade van God beperkt is tot deze wereld. Ik geloof dat de genade van God zo groot is als het universum.

Ten vierde: ik geloof onvoorwaardelijk in de uiteindelijke en volledige triomf van God, de tijd dat alle dingen aan Hem onderworpen zullen zijn en God alles in allen zal zijn (1Korinthiërs 15:24-28). Voor mij heeft dit bepaalde gevolgen.

Als er één mens buiten de liefde van God blijft op het eind der tijden, dan betekent dit dat deze mens de liefde van God heeft verslagen - en dat is onmogelijk. Daarbij, er is maar één manier waarop wij kunnen denken over de triomf van God. Als God niet meer was dan een Koning of een Rechter, dan zou het mogelijk zijn om van Zijn triomf te spreken, als Zijn vijanden werden gekweld in de hel of volledig waren vernietigd en weggevaagd.

Maar God is niet alleen maar Koning en Rechter, God is Vader, Hij is werkelijk Vader, meer dan wat dan ook. Geen enkele vader zou gelukkig kunnen zijn terwijl er gezinsleden van hem voor altijd gekweld werden. Geen enkele vader zou het vernietigen van de ongehoorzame gezinsleden als een triomf beschouwen. De enige overwinning waarmee liefde gelukkig kan zijn is de dag waarop haar geschenk van liefde wordt beantwoord door wederliefde. De enig mogelijke laatste triomf is een universum dat door God wordt bemind en dat Hem liefheeft.

Vertaling: Anke Pronk-Waterlander

www.pronk-stukjes.nl